

İDARE MERKEZİ

**ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında**

İSTANBUL BÜROSU

*İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87*

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memlekete 7,5 Dollar)

**Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir**
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara , 20 Kânunevvel , 1928

Sayı: 108

Zehirden Şifa

— Hikâye —

Bir dostumun evinde akşam yemeğine davetlidim.

Ailenin büyük kızını sofrada gördüm: Eli çenesinde, gözleri dolgun mütemadiyen düşünüyor; tabağına konan yemekleri yemiyor, çatalıyla didikliyor, kaşığıyla eziyor, iğrenç bir hamur haline getirdikten sonra bırakıyordu.

Babası bir kaç kere öksürdü, anası yan gözle aksi aksi baktı; küçük kız kardeşi eteğini çekti.

Fakat o aldırmiyor, boğuşmağa hazırlanan bir kedi gibi sırtını kanburlaştırıyor, dişlerini çıkarıyordu.

Aile onun taşmağa, sofrada bir kavga çıkarmağa bahane aradığını hissetmiş olacak ki fazla ısrar etmedi.

Ben meselenin nezaketini anlamış, dostlarımı bu acıklı vaziyetten kurtarmak için maskaralığa başlamıştım. Fakat o söylediğim en tuhaf hikâyelere gölmiyor; güzel dudaklarını büzererek acıacı sırtıyordu.

Lâkırdıyı dedikoduya çevirdim. Küçük hanım ona da alâkadar olmadı. Nihayet sinemadan, tuvalletten bahsa başladım. Bunlar onun en hoşlandığı şeylerdi. Fakt onun her zamanki gibi memnun olacak yere bil'akis kızdığını, daha ziyade sinirlendiğini gördüm. Çaresiz sustum. Fırtınanın önünü almak imkânsızdı. Gürültü koparmadan hayırlısıyla buradan çıkıp gitmekten başka bir şey düşünmüyordum.

Bir aralık, ortaya bir ölüm sözü atılmıştı. Küçük hanımın nihayetsiz bir rikkatle «Ah öl-

mek ne güzel...» dediğini, derin derin göğüs geçirdiğini işittim.

Gözlerindeki şimşekler sakın bir yağmur bulutuna tahavvül ediyor, uzun siyah kirpikleri yaşla doluyordu.

Bu çok iyi bir alâmetti; sofraya geniş bir nefes aldı, fakat kimse bu hava tebeddülünü farketmemiş göründü.

Artık yemekte konuşulacak en iştah açıcı bahsı bulmuştuk. Genç kız bülbüller gibi açıldı ve yemekten kalkıncıyakadar kâh dolgun, kâh mahzun, kâh şen ölümün güzelliklerinden ve saadetlerinden bahsetti.

Nihayet Allah, bir hırıltı gürültü çıkarmadan ağız tadıyla sofradan kalkmamızı müyesser etti.

§

Dostumla karşı karşıya rahat bir koltuğa yerleşmiş, öteden beriden konuşarak kahvemizi içiyorduk. Piyanosunda kendi kendine, cenaze marşı olduğunu tahmin ettiğim bir şeyler çalan küçük hanım bir aralık ayağa kalktı. Dostumun yanına geldi. Babasına alnını uzatarak şairane bir sesle: «Adiyo baba dedi, ben artık uyumak ihtiyacına mukavemet edemiyorum.. Alnımdan öp beni, benim küçük babcığım»

Baba kız birbirlerini kucakladılar. Ayrıldıkları zaman kızının gözleri yaş içindeydi. Kapudan çıkarken bir etajerin önünde durdu, kimseye göstermemek istiyor gibi bir hareketle oradan büyücek bir şişe aldı.

Kalbim birdenbire çarptı. Genç kız salondan çıktıktan sonra dostuma telâşla:

— Çocuğun aldığı şişeyi gördünüz mü? Demin tesadüfen elim alıp bakmıştım. Üstünde «Tentürtuyot» yazıyordu. Fakat hayret! Dostum sadece: «Evet biliyorum!» dedi ve daha evvel başladığı bir hikâyeye devam etti.

Ben gene dayanamadım:

— Aman! aklıma fena fena şeyler geliyor, dedim, küçük hanım bu gece bana fazla müteessir göründüde...

Dostum gene aldırış etmedi, bu esnada yanımıza gelen karısıyla konuşmağa başladı.

§

Sekiz on dakika kadar bir zaman geçmişti. Dışarda korkunç bir çığlık koptu:

— İmdat... Yetişin... küçük hanım kendini zehirledi

Kadınlar haykırarak sofaya uğradılar.

Dostum hiç telâş göstermeden hizmetçiye emretti:

— Kızım. Aşa kattaki doktora haber ver... Vakti müsaitse teşrif etsin... Küçük hanım kendini zehirledi, de... Tedaviden sonra bir tavla atarız.

Bu ne korkunç souk kanlılıktı yarabbi! Tüylerim diken diken olmuştu... Gayet halim selim bir adam olan dostum o dakikada bana meş'ur kadın katili Landrü gibi göründü. Elim ayağım titreyerek:

— Bu ne hal, dedim, böyle bir felâket karşısında nasıl çıldırmıyorsun, bağırıyorsun?

Zehirlenmiş kızın odasına

koşmak için yerindem fırlamıştım.

Dostum elimi tuttu:

— Telâş etme, dedi, bu bizim mes'ut aile yuvamızda her hafta tekerrür eden bir komedyadır. Karım ve kızlarım istedikleri bir şeyi bana aldıramadıkları, birbirleriyle kavga ettikleri vakit yahut ta lodos havalarda hiç sebepsiz sinirlendikleri vakit tentirtiyotla intihara teşebbüs ederler. Aşağı katta bir doktor dostumuz vardır. Adamcağız hemen yetişerek icap eden ilâçları verir ve yeni bir vak'a çıkıncaya kadar, bir kaç hafta, rahat yaşarız.

— Güzel ama ölümle şaka olur mu? Ya bir defasında Allah esirgesin...

Dostum gülümseyerek cevap verdi:

— Şişenin üstünde tentürtüyot yazar. Fakat içindeki ilâç kınakınadan ve sinirleri teskin edecek bazı maddelerden ibaret. Nasıl ki doktorun panzehiri de bir az limon ve nane suyundan başka bir şey değildir. Hasta bu şıfali zehirin tesiriyle rahat rahat uyuyor ve ertesi sabah neşe ve sıhhat içinde uykudan uyanır.

REŞAT NURİ

MATBUAT ARASINDA BİR HAFTA

Kılasikler

Hakimiyeti Milliye sıklık garp kılasikleri meselesini canlandırıyor. Filhakıka garp medeniyeti Romay ve Yunan medeniyetlerinden istifade etmiş ve bu eski medeniyetler bu günkü medeniyetin menbaı olmuşlardır. Garp medeniyetini anlayabilmek, onun tekâmülüyle tefekkürümüzü alıştırmak için o iki eski medeniyetin şaheserlerini tanımak elbette zaruridir. İşte bu bakımdandır ki kılasikler meselesini ehemmiyetle takip ediyoruz. Geçen yıl Mf. Vekâletinin bu yolda sarfetmiş olduğu gayret bu sene inzimam edecek olan Türk ocakları faaliyetini daha geniş ve daha itinalı olması çok faydalı olacak.

Sulh mükâfatı

Kopenhag' tan gazetelerimize aksetmiş bir telgraf haberine göre Nobel komitesi bu yıl sulh mükâfatını vermemeğe karar vermiştir.

Bu kısa haber, cihanın en sulhperver bir milleti olduğunda şüphe caiz olmayan İskandinavlıların, diplomatların bu kadar konferanslarına, nutuklarına ragmen sulh mükâfatını kimseye lâyık görmediğini anlatmaktadır. Mükâfat vermenin bir takdiri, vermemenin de bir takbihi tezammun ettiği doğru ise, bilmem bu imadan cihan snlhunu tesis için çalıştıklarını ilân edenler müteessir olur mu?

Türk Tarihi Tetkikati

İngiliz âlimi Sir Wiliam Michel Ramzey'in ve Alman müdekkiklerinden Von der Osten'in tetkikati Anadolu tarihini yeni bir safhaya sokacak mahiyettedir. Bu tetkikatın akisleri gazetelerimizde görülmektedir. Meselâ Yakup Kâdri B. «Hiç şüphe yok, biz bu kârûzar meydanına Şimalin altın başlı, mavi güzlü evlâtları arsında geldik; Bütün cidalci ve fatih milletleri gibi.»

Bu mutalâa ile türklerin Asya ortalarından gelmiş bir millet olduğu iddiası arasında nakadar fark var? Türk tarihinin tetkikati ilerledikçe bizi yeni hakikatlara götüreceği muhakkaktır. Muhtelif sahalarda bu tetkikatı teşci ve takviye etmek her münevverin borcudur.

Tarihçi merakı

İngiliz kraliçesi Elizabet kadın mıydı? erkek miydi? İngiliz mecmua ve gazetelerini bu günlerde işgal eden en mühim mesele. Bu tarihçiler pek meraklı insanlardır. Kafalarına bir şüphe düşünce ölmüşleri mezarlarında bile rahatsız etmekten çekinmezler.

Mısırdaki Firavınların mezarlarını delikdeşik eden tarihçiler şimdi de kraliçe Elizabeti derin uykusundan uyandırmaya hazırlanıyorlar.

Mes'ul: Müdür Faruk Nafiz

İstanbul — Devlet Matbaası